

Презентация на Борка Виснич от сръбския учителски синдикат

“Продължаващото професионално развитие в Сърбия – креативната роля на учителския синдикат“

Продължаващото професионално развитие като ангажимент:

- продължаващото професионално развитие е задължително за всички учители и работещи в системата на образованието в Сърбия – в предучилищното образование, в началното, основното, средното и професионалното училище. Реализира се в Институт за развитие на образованието (държавна агенция).

- Задължение: да добият 120 кредитни точки за период от 5 г. (100 от семинари – един ден – 8 часа – 8 точки и 20 чрез участие в конференции, кръгли маси, панелни дискусии . . . – 1 ден е 1 точка)

- Регистрационно участие в Продължаващото професионално развитие – условие за запазване на работния лиценз.

Нови регулации за Продължаващото професионално развитие, приети преди два дни, ще встъпят в сила от вчера. Очаква се да се въведат такива изисквания, които трудно биха могли да се изпълнят. Например, може ли да очакваме, че учителите в малките селски училища ще получат 20 покани за конференции, кръгли маси, конгреси.

Учителите се регистрират в информационна база с данни за получените кредитни точки, тези със 120 могат да бъдат сигурни, че ще запазят работния си лиценз.

Задължения на Института за развитие на образованието

- да обявява публично програмите за Продължаващото професионално развитие, да ги оценява чрез оторизирани експертни комитети за всяка област;

- да предоставя акредитация за одобрена програма за период от две години, с обявени компетенции и приоритети за всяка програма;

- да обявява насрочени семинари с всички данни и оценка на всеки семинар от участниците и осреднена оценка на лекторите.

Института отговаря и за съхраняването на данните от всеки семинар, данни за участниците и за оценяването на всички форми на Продължаващото професионално развитие. Прекалено много администрация!

Задължения на учителите и персонала в сектора на образованието

- да подготвят индивидуални планове за продължаващото професионално развитие като се съобразяват с предмета, методите и педагогическите особености и други заявени приоритети и компетенции;
- да открият подходящи семинари публикувани в каталога (повече от 1000 в 16 различни области: основи на преподаването, ИКТ и т.н.);
- участие в публични заявени семинари, ако има свободни места (до 30 участника).

Компетенции:

К1 - умения за предметната област и методически въпроси

К2 - умения за преподаване и учене

К3 - умения за подкрепа на личността на учениците

К4 - умения за общуване и сътрудничество

Приоритети:

1. Укрепване на капацитета на професионалните учители - иновативни методи
2. Да се научим да учим и на мотивация за учене
3. Здравно образование и развитие на здравословния начин на живот
4. Комуникативни умения
5. Устойчиво развитие и опазване на околната среда
6. Превенция на насилието, тормоза и negliжирането
7. Превенция на дискриминацията
8. Включване
9. Сътрудничество с родители, ученици и ученически парламенти
10. ИКТ

Учителският синдикат като критик на Продължаващото професионално развитие

- критикуват се някои от темите на различни семинари, процедурите, по които те се одобряват, ползите за учителите, отделяне на част от свободното време за осъществяването на Продължаващото професионално развитие (организирано се по време на почивните дни), висока цена, заплащана от учители, възможност за лекторите за получаване на сравнително висок приход, въпреки че те са служители на МОН и съответните агенции;

- много от учителите са съгласни със Синдиката: след като Продължаващото професионално развитие е задължение, защо то не е безплатно или не се заплаща от местните власти, както е посочено в

Закона; цената на курсовете е прекалено висока за ниските доходи на учителите; темите на семинарите не са адекватни: в резултат – наблюдава се известно съпротивление от страна на учителите срещу Продължаващото професионално развитие.

Нормативно е определено, че годишно 68 часа за заплатени за Продължаващото професионално развитие: 44 в училището и 24 извън него, което налага на учителите да търсят семинари, които да посещават през свободното си време, през уикенда.

Според Основният образователен закон, финансирането на Продължаващото професионално развитие е задължение на местните власти. Повечето от тях казват, че имат по-важни задължения, не да заплащат за семинари.

Ще продължат ли критиките от учителските синдикати?

- Да, учителските синдикати имат сериозни причини за своята критика – те не са включени в решенията по Продължаващото професионално развитие на учителите;

- Когато Учителският синдикат се разпознава като активен участник в процеса на Продължаващото професионално развитие, критиката ще спре;

- В същото време позицията на критикуване е най-лесна, да не се прави нищо за промяна на нещата.

За първи път учителските синдикати бяха поканени на международна конференция в Белград, представителите на МОН и агенциите бяха изненадани от факта, че и ние присъстваме там. Поканата за този форум бе получена не без съдействието на Европейския синдикален комитет по образование.

Учителските синдикати в подкрепа на Продължаващото професионално развитие

- Политиката за Продължаващото професионално развитие е много важна за нашите членове. Те са наясно, че е необходимо да подобряват своите компетенции, особено по ИКТ, да подобряват и обновяват своите методически умения, да се запознават с нови примери за добри практики

...

- съществува заплаха за загуба на лиценз и несигурност за заеманата работна позиция без Продължаващото професионално развитие

- Учителският синдикат започна да подкрепя реализирането на Продължаващото професионално развитие – в организационен и финансов аспект

- Включени бяха училищните синдикални организации, както и регионалните центрове на Учителския синдикат на Сърбия

- моделът на сътрудничество между регионалните центрове на синдиката и регионалните центрове за Продължаващото професионално развитие – добро решение

Някои училищни синдикални организации заплащат участието в семинари на своите членове изцяло или частично чрез част от членския внос!

Учителският синдикат на Сърбия има 3 регионални центъра : всеки организира поне един семинар за своите членове.

Чрез партньорството между Учителския синдикат на Сърбия и регионалните центрове за Продължаващото професионално развитие следващият месец 350 учители (синдикални членове) ще имат възможност да участват в семинар за Продължаващото професионално развитие безплатно.

Учителския синдикат като осигурител на Продължаващото професионално развитие

- Учителския синдикат на Сърбия като осигурител на Продължаващото професионално развитие? Мисията невъзможна! Не само за нашата организация, но и за синдикатите като цяло – последица от традиционното разбиране за синдикатите

- Съпротива в самите синдикати и Института за Продължаващото професионално развитие – дискусия за допустимостта да синдиката да бъде разпознаваем осигурител на Продължаващото професионално развитие

- Учителският синдикат на Сърбия кандидатства за два семинара и получи акредитация, реализира около 15 семинара, повече от 400 учители получиха сертификати с високи средни оценки (zuov.gov.rs)

Акредитирани семинари на Учителския синдикат на Сърбия

- Темата на семинарите бе сходна : „Училището – добро място за работа“

- В първия семинар се дискутираха работното положение на служителите в образованието, задължения и отговорности, как да се решават споровете в училище, с което да се подобри работната среда и училищната култура

- Вторият семинар бе за стреса на работното място и решения за преодоляването му чрез подобряване на комуникацията сред работниците и служителите и фокусиране на вътрешните сили

Планове на Учителския синдикат на Сърбия за бъдещето

- Подготвяне на семинари, в чието съдържание са включени теми различни от предложените в Центровете за Продължаващото професионално развитие, но от голямо значение за синдикатите - работна и професионална позиция на служителите в сферата на образованието и възможности за подобрене

- Това е от особена важност за учителите в професионалните гимназии, тъй като те подготвят учениците за работните ситуации в близко бъдеще

- Разработване на стандарти за учителски компетенции, както и условия за успешно преподаване в класната стая

След като не продължихме акредитацията си за тази година, много от колегите ни питат за „тези интересни семинари“, за които са чували. Няма да се откажем от позицията, че учителските синдикати работят по политики за професионално развитие на своите членове и са най-добре запознати от какво се нуждаят учителите. Ние искаме да бъдем разпознаваеми като осигурители на сертифицирано образование за кариерно развитие.

Снимка за спомен от един от нашите семинари

